

2025/772

22.4.2025

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2025/772,

16. aprill 2025,

millega muudetakse ja parandatakse rakendusmäärust (EL) 2019/1842, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ rakenduseeskirjad seoses lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise kohanduste täiendava reguleerimisega vastavalt tootmistaseme muutumisele

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ, (⁽¹⁾) eriti selle artikli 10a lõiget 21,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2003/87/EÜ muudeti Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2023/959, (⁽²⁾) et viia see kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1119, (⁽³⁾) millega seati eesmärk vähendada 2030. aastaks netoheidet 1990. aasta tasemega võrreldes vähemalt 55 %. Kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ läbivaatamisega muudeti komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2024/873 (⁽⁴⁾) komisjoni delegeeritud määrust (EL) 2019/331, (⁽⁵⁾) millega on määratud kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil. Direktiivi 2003/87/EÜ ja delegeeritud määruse (EL) 2019/331 muudatused puudutavad ka tootmistaseme muutustest tulenevaid lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise kohandusi ja eeldavad komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/1842 (⁽⁶⁾) muutmist.
- (2) Selleks et tagada tugevamad stiimulid heitkoguste vähendamiseks ning energiatõhususe suurenemist või vähenemist käsitlevate sätete ühetaoline rakendamine kõigis liikmesriikides, on vaja selgitada eeskirju ja meetodeid, mis on seotud lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise kohandamisega soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosade ja kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosade puhul, ning tagada samal ajal võrdsed tingimused eri soojusvarustusstruktuuridele, mis kasutavad nii tasuta eraldamise nõuetele vastavatest kui ka mittevastavatest allikatest pärit energiat. Selleks et stimuleerida tootepõhiste võrdlusalustega hõlmamata protsessihte vähendamist, tuleks samu sätteid kohaldada ka protsessihte käitiseosade suhtes. Nende käitiseosade puhul peaks lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise kohandamine põhinema keskmisel eeldataval tootmistasemel, mis tuleks määrata vastavalt ühisele metoodikale, ning andmed keskmise eeldatava tootmistaseme arvutamiseks tuleks lisada tootmistaseme aastaaruandesse, kui käitiseosa keskmise tootmistaseme ja varasema tootmistaseme erinevus on suurem kui 15 %.

(⁽¹⁾) ELT L 275, 25.10.2003, lk 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>.

(⁽²⁾) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/959, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, ja otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist (ELT L 130, 16.5.2023, lk 134, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj>).

(⁽³⁾) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

(⁽⁴⁾) Komisjoni 30. jaanuari 2024. aasta delegeeritud määrus (EL) 2024/873, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2019/331 seoses lubatud heitkoguse ühikute ühtlustatud viisil tasuta eraldamist käsitlevate üleliiduliste üleminekueeskirjadega (ELT L, 2024/873, 4.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/873/oj).

(⁽⁵⁾) Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil (ELT L 59, 27.2.2019, lk 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj).

(⁽⁶⁾) Komisjoni 31. oktoobri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1842, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ rakenduseeskirjad seoses saastekvootide tasuta eraldamise kohanduste täiendava reguleerimisega vastavalt tootmistaseme muutumisele (ELT L 282, 4.11.2019, lk 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/1842/oj).

- (3) Selleks et tagada lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise kohandamiseks vajalike igal aastal esitatavate andmete pidev kättesaadavus, tuleks ajakohastada teavet aruandeaastate kohta.
- (4) Direktiiviga (EL) 2023/959 muudeti nõuete täitmise tsükli, et võtta paremini arvesse tasuta eraldamise kohandusi. Kuna pädevad asutused peavad tasuta lubatud heitkoguse ühikud eraldama varasema 28. veebruari asemel 30. juuniks, ei ole tootmistaseme kohta esialgse aruande esitamise nõue enam vajalik ja seetõttu ei tuleks seda enam kohaldada.
- (5) Selleks et vältida lubatud heitkoguse ühikute põhjendamatut eraldamist, on rakendusmääruses (EL) 2019/1842 sätestatud, et pädev asutus võib peatada lubatud heitkoguse ühikute väljaandmise seni, kuni on üheselt selgeks tehtud, et käitisele eraldatud lubatud heitkoguse ühikute kogust ei ole vaja kõnealuse määruse kohaselt kohandada. Lubatud heitkoguse ühikute väljaandmise peatamine peaks olema kohustuslik, kui puudub tõendatud tootmistaseme aastaaruanne või kui see aruanne ei ole tunnistatud rahuldavaks komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/2067⁽⁷⁾ alusel.
- (6) Käitistel, mida käitavad ettevõtjad, kes peavad tegema energiaauditi või rakendama sertifitseeritud energiajuhtimissüsteemi kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL⁽⁸⁾ artikliga 8 ning kelle suhtes kohaldatakse seega tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute koguse vähendamist 20 % võrra, kui nad ei suutnud võrdlusandmete aruande tõendamise käigus tõendada, et kõnealustest audititest või juhtimissüsteemidest tulenevate energiatõhususe soovitude rakendamine on lõpule viidud või et nende suhtes kohaldatakse delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22a lõike 1 kohaseid energiatõhususmeetmete tingimuslikkusega seotud erandeid, peaks olema võimalus tõendada energiatõhususe soovitude hilisemat rakendamist. Õiguskindluse suurendamiseks ja süsteemi usaldusväärsuse tagamiseks peaks käitaja esitama tootmistaseme aruande osana kontrollitud tõendid selle kohta, et soovitude rakendamine on lõpule viidud või et kohaldatakse samaväärseid meetmeid. Pärast seda, kui pädev asutus on teinud otsuse, et delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22a lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimused on täidetud, peaks käitaja saama eraldamisperioodi igal järelejäanud aastal lubatud heitkoguse ühikute koguse täies mahus.
- (7) Delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artiklis 22b on sätestatud kliimaneutraalsuskavadega seotud tingimuslikkust käsitlevate reeglite menetluslikud sammud vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 1 viiendale lõigule ning artikli 10b lõike 4 teisele, kolmandale ja neljandale lõigule selliste käitiste käitajate jaoks, mille kasvuhoonegaaside heitkogus on suurem kui 80. protsentiil asjakohaste tootepõhiste võrdlusalustega seotud heitkoguste väärtustest, ja teatavates liikmesriikides asuvate kaugküttekäitiste käitajate jaoks, kes taotlevad lubatud heitkoguse ühikute täiendavat tasuta eraldamist. Selleks et tagada struktureeritud aruandlus saavutatud vahesihide ja -eesmärkide kohta ning hõlbustada nende vahesihide ja -eesmärkide saavutamise tõendamist kooskõlas direktiiviga 2003/87/EÜ, on vaja nõuda, et kõnealused käitajad koostaksid kliimaneutraalsusaruande. Kliimaneutraalsusaruande koostamiseks peaksid käitajad kasutama komisjoni välja töötatud vormi, välja arvatud juhul, kui asjaomane liikmesriik on ette näinud konkreetse riikliku vormi.
- (8) Selleks et saada lubatud heitkoguse ühikuid täies mahus või täiendav kogus tasuta lubatud heitkoguse ühikuid, peavad selliste käitiste käitajad, mille kasvuhoonegaaside heitkogus on suurem kui 80. protsentiil asjakohaste tootepõhiste võrdlusalustega seotud heitkoguste väärtustest, ja teatavates liikmesriikides asuvate kaugküttekäitiste käitajad täitma delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimused ning tõendama vahesihide ja -eesmärkide saavutamist tõendatud kliimaneutraalsusaruandes.
- (9) Vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikele 4 ja delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõikele 3 peab lubatud heitkoguse ühikute täiendava tasuta eraldamise tingimuseks olema see, et lubatud heitkoguse ühikuid saavad kaugküttekäitised teevad samaväärses mahus investeeringuid kliimaneutraalsuse saavutamiseks ning need käitised täidavad direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõike 4 kolmanda lõigu punktis b osutatud sihid ja eesmärgid.

⁽⁷⁾ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2067, milles käsitletakse andmete tõendamist ja tõendajate akrediteerimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ (ELT L 334, 31.12.2018, lk 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/27/oj>).

Selleks et kaugküttekäitised saaksid teha vajalikud investeeringud, tuleks täiendavad tasuta lubatud heitkoguse ühikud eraldada kohe, kui on esitatud dokumentaalsed tõendid investeeringutega seoses võetud juriidilise kohustuse kohta. Dokumentaalsed tõendid investeeringutega seoses võetud juriidilise kohustuse kohta peaksid tõendama, et käitaja on võtnud investeerimiskohustuse või teinud investeeringu; see peaks hõlmama õiguslikult siduvaid kohustusi, näiteks lepingut, või muid tõendeid tulevaste investeeringutega seotud finantskohustuste kohta. Täiendavate tasuta lubatud heitkoguse ühikute eraldamine pärast käitaja kohustust kinnitavate tõendite vastuvõtmist stimuleerib tehnoloogia arengut ja tagab, et täiendavast tasuta eraldamisest saadav kasu aitab otseselt vähendada kaugküttest tulenevat kasvuhoonegaaside heidet. Selleks et täiendavate lubatud heitkoguse ühikute ette eraldamist tasakaalustada ja tagada, et investeeringute puhul ei piirdata üksnes kohustusega, vaid see realiseerub konkreetsete meetmetena, tuleks saadud täiendav 30 % lubatud heitkoguse ühikuid tagastada, kui nende eraldamise tingimusi ei täideta, ning lubatud heitkoguse ühikute edasine tasuta eraldamine kuni lubatud heitkoguse ühikute tagastamiseni peatada.

- (10) Selleks et vältida põhjendamatu halduskoormust tootmises toimunud muudatuste kooskõlla viimisel lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamisega, tuleks käitiseosale tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute koguse kohandamiseks nõutavat lubatud heitkoguse ühikute miinimumarvu suurendada 100-lt 300-le.
- (11) Hoidmaks ära lubatud heitkoguse ühikute põhjendamatu tasuta eraldamist tegevuse lõpetanud käitiseosadele, ei tohiks lubatud heitkoguse ühikuid tasuta eraldada tegevuse lõpetamise päevale järgneva kalendriaasta osa eest.
- (12) Direktiiviga (EL) 2023/959 kaotatakse alates 1. jaanuarist 2026 elektritootjate mõiste ja lõpetatakse nende erikohtlemine seoses lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamisega ELi heitkogustega kauplemise süsteemi raames. Seetõttu ei tuleks selle parameetri muutusi enam lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise kohanduste määramisel arvesse võtta.
- (13) Selleks et toetada eeskirjade ja meetodika ühetaolist ja täpset kohaldamist ning tootmistasemete põhjalikku ja tulemuslikku seiret, on vaja, et pädevad asutused esitaksid komisjonile andmed, mis on seotud käitistele tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikute muudetud lõpliku aastakogusega ja eeldatavate muutustega nende tootmistasemes, ning andmed kõigilt käitistelt, mille suhtes kehtib kohustus esitada igal aastal aruanne tootmistaseme kohta.
- (14) Selleks et vältida põhjendamatu halduskoormust ja lihtsustada üleminekut järgmisse eraldamisperioodi, tuleks käesolevat määrust kohaldada 1. jaanuarist 2026 algava perioodiga seotud eraldiste suhtes, mis tagab kooskõla delegeeritud määruse (EL) 2024/873 kohaldamisega järgmise eraldamisperioodi jaoks võrdlusandmete esitamist käsitlevate eeskirjade osas.
- (15) Rakendusmääruse (EL) 2019/1842 artikli 3 lõike 2 teine lõik sisaldab vigu seoses täiendavate näitajatega, mille esitamist tootmistaseme aruandes võib pädev asutus käitajatelt nõuda. Selguse huvides tuleks need vead parandada.
- (16) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas kliimamuutuste komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmäärust (EL) 2019/1842 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse punkt 1a:

„1a) „keskmine eeldatav tootmistase“ – iga käitiseosa puhul artikli 3 punktis 1 osutatud aruande esitamisele eelnenud kahe kalendriaasta kohta I lisas esitatud meetodi alusel määratud vastavate aastaste eeldatavate tootmistasemete põhjal saadud aritmeetiline keskmine;“;

b) lisatakse punkt 4a:

„4a) „protsessiheite käitiseosa“ – protsessiheite käitiseosa, nagu see on määratletud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 2 punktis 10;“.

2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimese lõigu teine lause asendatakse järgmisega:

„2021. ja 2026. aastal sisaldab aruanne esitamisele eelnenud kahe aasta andmeid.“;

b) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu esimene lause asendatakse järgmisega:

„Tootmistaseme aruanne esitatakse lubatud heitkoguse ühikuid tasuta eraldavale pädevale asutusele iga aasta 31. märtsiks, välja arvatud juhul, kui pädev asutus on kehtestanud varasema esitamistähtpäeva.“;

ii) teine lõik jäetakse välja;

iii) kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Pädev asutus võib peatada käitisele tasuta lubatud heitkoguse ühikute väljaandmise, kuni pädev asutus on kindlaks teinud, et puudub vajadus kohandada sellele käitisele lubatud heitkoguse ühikute eraldamist, või kui komisjon on vastu võtnud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 23 lõike 4 kohase otsuse, milles käsitletakse kõnealusele käitisele eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute koguse kohandamist.“

Pädev asutus peatab tasuta lubatud heitkoguse ühikute väljaandmise järgmistel juhtudel:

a) käitaja ei ole esitanud tõendatud tootmistaseme aruannet;

b) tootmistaseme aruande tõendamisaruanne sisaldab rakendusmääruse (EL) 2018/2067 artikli 27 lõike 1 esimese lõigu punktis b, c või d osutatud arvamust.

Käesoleva lõike kolmanda lõigu kohane lubatud heitkoguse ühikute eraldamise peatamine jääb jõusse seniks, kuni pädev asutus on kindlaks teinud, et puudub vajadus kohandada sellele käitisele lubatud heitkoguse ühikute eraldamist, või kui komisjon on vastu võtnud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 23 lõike 4 kohase otsuse, milles käsitletakse kõnealusele käitisele eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute koguse kohandamist.“;

c) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu punkt a jäetakse välja;

ii) teine lõik jäetakse välja.

3) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 3a

Delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22a kohaselt vähendatud lubatud heitkoguse ühikute tagasisaamine

1. Kui tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute lõplikku aastakogust on delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22a kohaselt vähendatud, võib käitaja vähendatud lubatud heitkoguse ühikud tagasi saada, kui käitaja tõendab pädevat asutust rahuldaval viisil, et täidetud on üks järgmistest tingimustest:

a) kõik energiatöhususaudititest või sertifitseeritud energiajuhtimissüsteemidest tulenevad rakendamata soovitused, millele on osutatud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22a lõikes 1, on ellu rakendatud ja tõendaja on tootmistaseme aastaaruande tõendamise käigus kinnitanud, et nende soovituste rakendamine on lõpule viidud;

- b) asjaomasel võrdlusperioodil või pärast seda on rakendatud muid meetmeid, millega vähendatakse käitises kasvuhoonegaaside heidet samal määral, kui seda võimaldaks delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22a lõikes 1 osutatud energiaauditi aruandes või sertifitseeritud energijuhtimissüsteemis esitatud soovitude järgimine, ning tõendaja on tootmistaseme aastaaruande tõendamise käigus kinnitanud, et kõnealuste meetmete rakendamine on lõpule viidud ja kasvuhoonegaaside heite samaväärne vähendamine on saavutatud.

2. Kui käitaja soovib vähendatud lubatud heitkoguse ühikud kooskõlas lõikega 1 tagasi saada, esitab ta pädevale asutusele vähendatud lubatud heitkoguse ühikute tagasisaamise taotluse osana artikli 3 lõike 3 esimeses lõigus osutatud tõendatud tootmistaseme aruandest. Pädev asutus hindab taotlust ja otsustab, kas lõikes 1 osutatud tingimused on täidetud.

Kui pädev asutus otsustab, et lõikes 1 osutatud tingimused on täidetud, ja komisjon on vastu võtnud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 23 lõike 4 kohase otsuse, milles käsitletakse kõnealusele käitisele eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute koguse kohandamist, saab käitaja alates vähendatud lubatud heitkoguse ühikute tagasisaamise taotluse esitamise aastast eraldamisperioodi igal järelejäänud aastal lubatud heitkoguse ühikute koguse täies mahus.

Artikkel 3b

Kliimanetraalsusaruanne

1. Käitiste käitajad, kes on kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikliga 22b esitanud kliimanetraalsuskava, koostavad kliimanetraalsusaruande, mis sisaldab käesoleva määruse II lisas loetletud teavet.

2. Lõikes 1 osutatud käitajad esitavad pädevale asutusele kliimanetraalsusaruande ja rakendusmääruse (EL) 2018/2067 kohase vastava tõendamisaruarande 31. märtsiks 2026 ajavahemiku kohta kuni 31. detsembrini 2025 ja seejärel iga viienda aasta 31. märtsiks eelneva viieaastase ajavahemiku kohta.

Erandina esimesest lõigust võib pädev asutus kehtestada kliimanetraalsusaruande ja vastava tõendamisaruarande esitamiseks varasema tähtpäeva.

3. Komisjon teeb II lisas täpsustatud teabe esitamiseks kättesaadavaks elektroonilise vormi või konkreetse failivormingu.

4. Kliimanetraalsusaruande koostamisel kasutavad käitajad lõikes 3 osutatud elektroonilist vormi või konkreetset failivormingut.

5. Erandina lõigetest 3 ja 4 võivad liikmesriigid nõuda, et käitajad kasutaksid kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 1 esimese lõigu kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktidega kliimanetraalsusaruande koostamiseks ja esitamiseks elektroonilisi vorme või konkreetseid failivorminguid, mille need liikmesriigid on välja töötanud.

Artikkel 3c

Delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõike 1 kohaselt vähendatud lubatud heitkoguse ühikute eraldamine

1. Kui delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimused täideti pärast kõnealuse artikli esimese lõigu kohast lubatud heitkoguse ühikute vähendamist, eraldatakse need vähendatud lubatud heitkoguse ühikud asjaomase eraldamisperioodi iga aasta eest.

2. Lõike 1 kohaldamisel on delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõike 1 teise lõigu punktis b sätestatud tingimus täidetud, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) käitaja on esitanud tõendatud kliimanetraalsusaruande 31. märtsiks 2026 või pädeva asutuse kehtestatud varasemaks tähtpäevaks ajavahemiku kohta kuni 31. detsembrini 2025 ja seejärel iga viienda aasta 31. märtsiks eelneva viieaastase perioodi kohta;

- b) kliimaneutraalsusaruanne on tunnistatud rahuldavaks kooskõlas rakendusmäärusega (EL) 2018/2067 ning tõendaja on kinnitanud, et kliimaneutraalsuskavas sätestatud eesmärgid ja sihid on asjaomase viieaastase perioodi puhul saavutatud;
- c) tõendatud kliimaneutraalsusaruanne on kooskõlas artikliga 3b.

Artikkel 3d

Täiendavad 30 % lubatud heitkoguse ühikuid kaugkütte jaoks

1. Selleks et suurendada eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute esialgset aastast arvu 30 % kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõikega 3, esitavad käitajad pädevale asutusele dokumentaalsed tõendid delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõike 3 esimese lõigu punktis b osutatud investeeringuga seoses võetud juriidilise kohustuse kohta ja dokumentaalsed tõendid selle kohta, et investeeringuga vähendatakse heidet märkimisväärselt enne 2030. aastat.

2. Esimest korda võivad käitajad esitada lõikes 1 osutatud tõendid 31. märtsiks 2026 koos tõendatud kliimaneutraalsusaruandega. Kui delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõikes 3 sätestatud tingimused täidetakse järgnevatel aastatel, esitab käitaja lõikes 1 osutatud tõendid asjaomase aasta 31. märtsiks koos tõendatud tootmistaseme aastaaruandega.

Erandina esimesest lõigust võib pädev asutus kehtestada tõendite ja tõendatud kliimaneutraalsusaruande esitamiseks varasema tähtpäeva.

3. Pädev asutus hindab lõikes 1 osutatud tõendeid ja tõendatud kliimaneutraalsusaruannet. Selle hindamise põhjal otsustab pädev asutus, kas delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõikes 3 sätestatud tingimused eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute esialgse aastase arvu suurendamiseks on täidetud.

4. Tõendamaks, et delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõike 3 esimese lõigu punktis e sätestatud tingimus on täidetud, esitab käitaja pädevale asutusele kõik järgmised tõendid, mis kinnitavad, et:

- a) käitaja on esitanud tõendatud kliimaneutraalsusaruande 31. märtsiks 2026 või pädeva asutuse kehtestatud varasemaks tähtpäevaks ajavahemiku kohta kuni 31. detsembrini 2025 ja seejärel iga viienda aasta 31. märtsiks eelneva viieaastase perioodi kohta;
- b) kliimaneutraalsusaruanne on tunnistatud rahuldavaks kooskõlas rakendusmäärusega (EL) 2018/2067 ning tõendaja on kinnitanud, et kliimaneutraalsuskavas sätestatud eesmärgid ja sihid on asjaomase viieaastase perioodi puhul saavutatud;
- c) tõendatud kliimaneutraalsusaruanne on kooskõlas artikliga 3b.

5. Kui pädev asutus tegi eraldamisperioodil lõikes 3 osutatud otsuse, saab käitaja aastal, mil pädev asutus selle otsuse tegi, täiendavad 30 % lubatud heitkoguse ühikuid iga eelneva aasta kohta sellel eraldamisperioodil. Kui aastale, mil pädev asutus tegi lõikes 3 osutatud otsuse, järgneb asjaomasel eraldamisperioodil veel aastaid, lisatakse täiendavad 30 % lubatud heitkoguse ühikuid esialgsele aastasele lubatud heitkoguse ühikute arvule ja eraldatakse delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõike 3 kohaselt.

6. 30 % täiendavate lubatud heitkoguse ühikute väljamaksmine lõpetatakse, kui pädev asutus või riiklik akrediteerimisasutus on teinud kindlaks, et kliimaneutraalsusaruannet ei ole rakendusmääruse (EL) 2018/2067 kohaselt tõendatud.

7. Käitaja tagastab täiendavad 30 % lubatud heitkoguse ühikuid viivitamata järgmistel juhtudel:

- a) direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõike 4 kolmanda lõigu punktis b osutatud sihtide ja eesmärkide saavutamist ei ole kõnealuse direktiivi artikli 10b lõike 4 neljanda lõigu kohase tõendamisega kinnitatud;

- b) ei ole tehtud kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõike 4 teise lõiguga investeeringuid heitkoguste märkimisväärses vähendamiseks enne 2030. aastat väärtuses, mis on samaväärne kõnealuse tasuta lisaeraldise väärtusega.

8. Kui käitaja ei tagasta täiendavaid 30 % lubatud heitkoguse ühikuid vastavalt lõikele 7, palub pädev asutus, et riikliku registri haldaja ei jagaks enam kõnealusele käitajale tasuta eraldatavaid lubatud heitkoguse ühikuid, kuni käitaja on täiendavad 30 % lubatud heitkoguse ühikuid tagastanud. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõikidest sellistest palvetest.“

4) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Pädev asutus võrdleb igal aastal iga käitiseosa puhul artikli 4 kohaselt määratud keskmist tootmistaset varasema tootmistasemega, mille alusel tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogus algselt määrati. Kui kõnealuse käitiseosa keskmise tootmistaseme ja varasema tootmistaseme vahe absoluutväärtus on suurem kui 15 % kõnealusest varasemast tootmistasemest, kohandatakse lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist sellele käitisele. Sellist kohandust kohaldatakse alates aastast, mis järgneb keskmise tootmistaseme määramiseks kasutatud kahele kalendriaastale, ning selleks suurendatakse või vähendatakse asjaomasele käitiseosale tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust sellise täpse protsendimäära võrra, mis vastab keskmise tootmistaseme muutusele võrreldes varasema tootmistasemega, mille alusel tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogus algselt määrati.

Soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosade, kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosade ja protsessihte käitiseosade puhul põhineb esimeses lõigus osutatud kohandamine keskmisel eeldataval tootmistasemel. Iga kõnealuse käitiseosa puhul tehakse kohandusi üksnes juhul, kui kohanduse absoluutväärtus on suurem kui 15 %.“

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Lõike 1 teise lõigu kohaldamisel ja juhul, kui lõike 1 esimeses lõigus osutatud vahe väärtus on suurem, seostab käitaja asjaomased soojuse, kütuse ja protsessihte kogused iga asjaomase tootega kooskõlas I lisas esitatud meetodikaga, kasutades samu meetodeid, mida kasutatakse andmete käitiseosadega seostamiseks ja mis on esitatud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 VII lisa punktis 3.2. Käitaja kirjeldab kasutatud meetodikat seiremeetodikakavas, mis on heaks kiidetud kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 6.“

c) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui eraldamisperioodil on tehtud kohandus kooskõlas lõikega 1, saab edasisi kohandusi teha ainult juhul, kui kõnealuse käitiseosa keskmise tootmistaseme ja varasema tootmistaseme vahe absoluutväärtus ületab selle 15 % muutuse lähimat 5 % vahemikku, mille tõttu tehti kõnealuse käitiseosa eelmine lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise kohandus; kohandamiseks suurendatakse või vähendatakse asjaomasele käitiseosale tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust sellise täpse protsendimäära võrra, mis vastab keskmise tootmistaseme muutusele võrreldes varasema tootmistasemega, mille alusel tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogus algselt määrati.

Soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosade, kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosade ja protsessihte käitiseosade puhul osutab esimeses lõigus osutatud vahe väärtus keskmisele eeldatavale tootmistasemele.“

d) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui käitiseosa on tegevuse lõpetanud, ei ole tal õigust saada tasuta eraldatavaid heitkoguse ühikuid tegevuse lõpetamise päevale järgneva ülejäänud kalendriaasta eest proportsionaalselt ning sellele käitiseosale tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute koguseks määratakse alates tegevuse lõpetamisele järgnevast aastast null.“

5) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

- a) lõiked 1, 2 ja 3 jäetakse välja;
- b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui artikli 3 kohaselt esitatud tootmistaseme aruandest nähtub, et delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 16 lõikes 5, artiklis 19, 20 või 21 loetletud näitaja (mis ei ole tootmistase) kahe aasta libisev keskmine on käitiseosa puhul muutunud rohkem kui 15 % võrreldes väärtusega, mida kasutati lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise algse taseme määramiseks, kohandatakse sellele käitisele lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist alates aastast, mis järgneb näitaja muutuse määramiseks kasutatud kahele aastale.

Kui eraldamisperioodil on tehtud kohandus kooskõlas esimese lõiguga, saab edasisi näitajaga seotud kohandusi teha ainult juhul, kui asjaomase näitaja libiseva keskmise absoluutväärtus võrreldes väärtusega, mida kasutati lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise algse taseme määramiseks, ületab sell 15 % muutuse lähimat 5 % vahemikku, mille tõttu tehti kõnealuse käitiseosa eelmine lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise kohandus; kohandamiseks suurendatakse või vähendatakse asjaomasele käitiseosale tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust sellise täpse protsendimäära võrra, mis vastab selle võrdlustulemusele.

Kui asjaomase näitaja kahe eelneva kalendriaasta libiseva keskmise suurenemine või vähenemine ei ületa enam 15 % võrreldes väärtusega, mida kasutati käitiseosa puhul lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise algse taseme määramiseks, on sellele käitiseosale tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogus alates aastast, mis järgneb libiseva keskmise määramiseks kasutatud kahele kalendriaastale, võrdne lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise algse taseme määramiseks kasutatud väärtusega.“

6) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 6a

Kohanduste absoluutne künnis

Käitisele tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust kohandatakse vastavalt artikli 5 lõigetele 1, 2 ja 3 ning artiklile 6 üksnes juhul, kui käitiseosale tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute esialgse aastase koguse kohandus on kokku vähemalt 300 lubatud heitkoguse ühikut.

Artikkel 6b

Komisjonile teabe esitamine

Pädevad asutused esitavad komisjonile artikli 3 lõikes 2 loetletud teabe kõigist artikli 3 lõigete 1 ja 3 kohaselt esitatud tootmistaseme aruannetest, tehes seda põhjendamatult viivitusega pärast aruannete hindamist.“

- 7) Käesoleva määruse I lisas esitatud tekst lisatakse I lisana.
- 8) Käesoleva määruse II lisas esitatud tekst lisatakse II lisana.

Artikkel 2

Rakendusmääruse (EL) 2019/1842 artikli 3 lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Pädev asutus võib nõuda, et käitajad esitaksid lõikes 1 osutatud tootmistaseme aruandes teavet ka delegeeritud määruse (EL) 2019/331 IV lisas esitatud täiendavate näitajate kohta.“

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse selliste lubatud heitkoguse ühikute suhtes, mis on seotud 1. jaanuaril 2026 alanud perioodiga.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 16. aprill 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

„I LISA

Eeldatava tootmistaseme arvutamine

Iga soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa, iga kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosa ja iga protsessiheite käitiseosa eeldatav tootmistase määratakse järgmiselt:

$$TT_{eeldatav, A} = \sum_i VarTõh_i \cdot Toodang_{i, A} + TT_{ülejäanud, A} \quad 1. \text{ valem,}$$

kus

$TT_{eeldatav, A}$: käitiseosa eeldatav tootmistase aastal A;

$VarTõh_i$: keskmine varasem energiatõhusus või varasem keskmine tõhusus kasvuhoonegaaside heite seisukohast iga käitises toodetud toote i puhul, mis on hõlmatud käitiseosa iga PRODCOMi koodiga, mis kuulub komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2552 ⁽¹⁾ artiklis 1 osutatud loetellu.

Soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosade ja kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosade varasem energiatõhusus määratakse iga toote tootmiseks kulutatud soojuse või kütuse asjaomase koguse ja nende toodete vastava toodangu jagatisena nende aastate kaupa, mida on kasutatud võrdlusandmete aruandes varasema tootmistaseme määramiseks. Asjaomaste koguste puhul võetakse arvesse ka importi käitisesest või muust üksusest, mis ei kuulu ELi heitkogustega kauplemise süsteemi või mida võetakse arvesse üksnes direktiivi 2003/87/EÜ artiklite 14 ja 15 kohaldamisel.

Protsessiheite käitiseosade varasem tõhusus kasvuhoonegaaside heite seisukohast määratakse iga toote tootmisega seotud protsessiheite ja nende toodete vastava toodangu jagatisena nende aastate kaupa, mida on kasutatud võrdlusandmete aruandes varasema tootmistaseme määramiseks.

$Toodang_{i, A}$: iga käitises aastal A toodetud toote i toodang.

$TT_{ülejäanud, A}$: aasta A tootmistaseme ülejäänud kogused, mis ei ole seotud eespool märgitud toodete tootmisega, sealhulgas tootmistaseme kogused, mis on seotud soojuse ekspordiga või selliste uute toodete tootmisega, mida võrdlusperioodil ei toodetud.“

⁽¹⁾ Komisjoni 12. detsembri 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2022/2552, millega kehtestatakse alamteema „Tööstustoodangu statistika“ andmenõuete tehnilised üksikasjad tööstustoodete klassifikaatori liigituse jaoks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2019/2152 ning muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2020/1197 toodete klassifikatsiooni ulatuse osas (ELT L 336, 29.12.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2552/oj).

II LISA

„II LISA

Kliimaneutraalsusaruande sisu**1. KÄITISE ÜLDANDMED****1.1. Käitise ja käitaja tunnusandmed**

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) käitise nimi ja aadress;
- b) käitise tunnuscode liidu registris;
- c) direktiivi 2003/87/EÜ artikli 6 alusel käitisele välja antud esimese kasvuhoonegaaside heite loa tunnus ja väljaandmise kuupäev;
- d) direktiivi 2003/87/EÜ artikli 6 alusel käitisele välja antud viimase kasvuhoonegaaside heite loa tunnus ja väljaandmise kuupäev;
- e) käitaja nimi ja aadress, volitatud esindaja ja esmase kontaktisiku andmed, kui on kaks eri isikut;
- f) kui kaugkütteettevõtja esitab kliimaneutraalsuskava ettevõtte tasandil, siis punktides a–e osutatud teave iga selle ettevõttega seotud ja tema käitatava ning kliimaneutraalsuskavaga hõlmatud käitise kohta, sealhulgas kirjeldus seoste kohta kaugkütteettevõtjaga.

1.2. Tõendaja andmed

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) tõendaja nimi ja aadress, volitatud esindaja ja esmase kontaktisiku andmed, kui on kaks eri isikut;
- b) tõendaja akrediteerinud riikliku akrediteerimisasutuse nimi;
- c) riikliku akrediteerimisasutuse välja antud registreerimisnumber.

1.3. Kliimaneutraalsuskava käsitlevad asjakohased andmed

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) viide pädeva asutuse poolt heaks kiidetud viimasele kliimaneutraalsuskavale ning selle versiooni number ja versiooni kohaldamise alguse kuupäev, ning iga muu sellise kliimaneutraalsuskava versioonid, mis on asjakohane selle viieaastase perioodi puhul, millega aruandes käsitletud vahesihid ja -eesmärgid on seotud;
- b) kliimaneutraalsuskava muudatused, mis tehti sellel viieaastasel perioodil, millega aruandes käsitletud vahesihid ja -eesmärgid on seotud;
- c) teave selle kohta, kas pädev asutus on tunnistanud punktis b osutatud muudatused nõuetele vastavaks;
- d) viide asjakohasele viieaastasele perioodile.

2. EESMÄRKE JA SIHTE KÄSITLEV TEAVE**2.1. iga kliimaneutraalsuskavas loetletud eesmärgi kohta, mis on seotud asjaomase viieaastase perioodiga, ja teave selle kohta, kas see eesmärk on saavutatud;**

2.2. asjaomase viieaastase perioodiga seotud konkreetsete heitkoguseid puudutavate sihtide kohta, mis on saavutatud, sealhulgas järgmine teave:

- a) saavutatud sihid, mis on seotud iga tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa iga aasta tootmistasemega või varumeetodiga käitiseosa tootmistasemega võrreldes käitiseosa muude tootmistasemetega, kooskõlas kliimanetraalsuskavas kasutatud ühikute ja süsteemipiiridega;
- b) kui kliimanetraalsuskavas on loetletud rakendusmääruse (EL) 2023/2441 ⁽¹⁾ lisa punkti 4 alapunkti b alapunkti ii kohased võrdlusaluste väärtustega seotud sihid, siis asjaomasel viieaastasel perioodil saavutatud sihid, mis on seotud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/447 ⁽²⁾ lisas iga asjaomase käitiseosa kohta sätestatud võrdlusalustega, mida kohaldatakse asjaomasel võrdlusperioodil, mis on määratletud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 2 punktis 14, väljendatuna vähendusprotsendina;
- c) kui kliimanetraalsuskavas on loetletud rakendusmääruse (EL) 2023/2441 lisa punkti 4 alapunkti c kohased absoluutsete heitkoguste sihid, siis asjaomasel viieaastasel perioodil saavutatud absoluutsed sihid.

⁽¹⁾ Komisjoni 31. oktoobri 2023. aasta rakendusmäärus (EL) 2023/2441, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ rakenduseeskirjad seoses lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks vajalike kliimanetraalsuskavade sisu ja vormiga (ELT L, 2023/2441, 3.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2441/oj).

⁽²⁾ Komisjoni 12. märtsi 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/447, millega määratakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikele 2 kindlaks lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamisel kasutatavate võrdlusaluste muudetud väärtused ajavahemikuks 2021–2025 (ELT L 87, 15.3.2021, lk 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/447/oj).“